

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Veroniky Burianové a JUDr. Ondřeje Szalonnáse ve věci

žalobce: **Ing. J. Ch., X,**
zastoupeného JUDr. Pavlem Tomkem, advokátem, Polská 4,
360 01 Karlovy Vary,

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10,**

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 3. 2021, č.j. MZP/2020/530/1734,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

1. Žalobou ze dne 2. 5. 2021, Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) doručenou dne 4. 5. 2021, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 3. 2021, č.j. MZP/2020/530/1734 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a za použití § 40 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

odboru životního prostředí a zemědělství (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo „krajský úřad“), ze dne 11. 9. 2020, č.j. KK/1472/ZZ/17-9 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutím nebylo ve smyslu § 40 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyhověno mj. námitce žalobce k návrhu vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch.

2. Ochrana přírody a krajiny (= udržení a obnova přírodní rovnováhy v krajině, ochrana rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, šetrné hospodaření s přírodními zdroji a tvorba soustavy Natura 2000) je upravena v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“ nebo „ZOPK“).
3. Správní řízení je upraveno zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

[II] Žaloba

4. Žalobce vyjevil žalobní námitky v částech IV. – VII. žaloby.

Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k jeho nepřezkoumatelnosti (část IV. žaloby)

5. Žalobce namítal, že se žalovaný nevypořádal komplexně se všemi námitkami uplatněnými v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí. Žalovaný povrchně odkázal na prvoinstanční rozhodnutí, což je sice v obecné rovině možné, jelikož však byl žalobce již jednou se svou žalobou úspěšný, když správní soud shledal nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného (věc vedena pod sp. zn. 30 A 187/2017), je na pováženou takto banálně několika větami a odkazy odbýt žalobcovy námitky. Žalobce proto zopakoval žalobní námitky obdobně, jak to bylo učiněno v řízení sp. zn. 30 A 187/2017, neboť z důvodu konstatované nepřezkoumatelnosti předchozího správního rozhodnutí ze dne 4. 9. 2017 se jimi správní soud podrobněji nemohl zabývat.
6. Prvotní odvolací námitkou bylo tvrzení, že správní orgán I. stupně nerespektoval judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu z pohledu zásahu do žalobcova vlastnického práva. Žalovaný sice zařadil tuto námitku do souboru zkoumaných námitek (prostřednictvím pouhé citace žalobcových námitek), nicméně se s touto námitkou vůbec nezabýval, pouze odkázal na odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí, které toliko konstatuje, že vyhlášení zvláště chráněného území (dále jen „ZCHÚ“) není exekucí majetku, jedná se o úpravu podmínek využití území ve veřejném zájmu. Takový postup je však nutné považovat za rozporný s § 68 odst. 3 správního řádu, dle kterého správní orgán musí uvést, jakým způsobem se vypořádal s námitkami účastníků. Pokud v odůvodnění napadeného rozhodnutí nenalezneme žádnou zmínku o tom, zda žalovaný považoval tuto námitku za opodstatněnou a z jakého důvodu, pak je nutné považovat jeho rozhodnutí za nepřezkoumatelné.
7. Žalobce namítal, že lze sice pochopit, že žalovaný není zcela obeznámen s judikaturou nadnárodních soudů, avšak upozornil na to, že každý správní orgán má znát právo, včetně judikatury, navíc za situace, kdy celý proces již byl ukončen dříve pravomocným rozhodnutím Ministerstva životního prostředí, které bylo zrušeno Krajským soudem v Plzni, jenž v rozsudku sp. zn. 30 A 187/2017 příslušnou judikaturu aplikuje. Na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva odkazuje i judikatura Ústavního soudu a jiných obecných soudů ČR. Česká republika je členem Rady Evropy a opět se závazně řídí i touto judikaturou. V daném případě je zřejmé, že vyhlášení ZCHÚ je zásahem do vlastnictví, skutečně se nejedná o žádnou exekuci nebo vyvlastnění, ovšem je to ingerence do

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

vlastnických práv ve veřejném zájmu. Tento veřejný zájem musí být však řádně odůvodněn, což v napadeném rozhodnutí vidět a spatřovat nelze. Žalobce požadoval respektování judikatury Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu (srov. nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2005/09). Evropský soud pro lidská práva dovodil, že čl. 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, který v podstatě zaručuje právo na majetek, obsahuje tři pravidla. První, které je vyjádřeno v první větě prvního odstavce a je obecné povahy, vyjadřuje zásadu úcty k vlastnictví. Druhé pravidlo ve druhé větě téhož odstavce upravuje zbavení majetku a stanoví pro ně určité podmínky. Třetí, obsažené ve druhém odstavci, uznává právo smluvních stran Úmluvy mimo jiné upravit užívání majetku v souladu s obecným zájmem a přijmout právní předpisy, jež považují za nezbytné k dosažení tohoto účelu. Druhé a třetí pravidlo, která se týkají zvláštních případů zásahu do vlastnického práva, přitom musí být vykládána ve světle obecného principu zakotveného v prvním pravidle (srov. rozsudek ve věci Mellacher a další proti Rakousku ze dne 19. 12. 1989, č. 10522/83, 11011/84, 11070/84, bod 42). Žalobce v souvislosti s těmito premisami judikatury Evropského soudu pro lidská práva namítal proti prvoinstančnímu rozhodnutí, že vyhlášení přírodní památky je zásahem do vlastnictví, skutečně se nejedná o žádnou exekuci nebo vyvlastnění, ovšem jedná se o ingerenci do vlastnických práv ve veřejném zájmu. Tento veřejný zájem musí být však řádně odůvodněn, což v prvoinstančním rozhodnutí spatřovat nelze. Žalobce namítal, že správní orgán I. stupně měl provést test vyhlášení přírodní památky dle návodu Evropského soudu pro lidská práva, což neučinil. Správní orgán I. stupně provedl test proporcionality tím způsobem, že údajně zkoumal, zda veřejný zájem na ochraně přírody nepřiměřeně neomezuje výkon vlastnických práv vlastníků pozemků. Krajský úřad konstatoval naplnění tří hledisek při hodnocení proporcionality zásahu, jedná se o vhodnost, nezbytnost a přiměřenost. Vhodnost volby ochrany území vyhlášením přírodní památky odůvodnil právními předpisy a biologickým průzkumem. Upozornil na to, že na příslušném území je vyhlášena evropsky významná lokalita (dále též „EVL“) a z hlediska implementace práva je nutné zvolit příslušnou ochranu dle českých předpisů. Nezbytnost ochrany území pak krajský úřad obhajoval zájmem na ochraně významných biotopů a výskytu chráněných druhů rostlin s tím, že v režimu základní ochrany jde o nedostatečnou ochranu. Konečně, přiměřenost zásahu do soukromých práv shledal prvoinstanční správní orgán ve skutečnosti, že území vyžadující zvláštní ochranu bylo po prvním projednání zmenšeno a nebylo vymezeno ani ochranné pásmo. Dosavadní využití pozemků není ničím omezeno. S tímto náhledem žalobce nesouhlasil, jelikož každý předpis má svou povahu a svůj účel. Krajský úřad neodpověděl na námitku, zda je EVL i navrhovaná přírodní památka v souladu s účelem a smyslem nařízení vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit, ve znění pozdějších předpisů.

8. Návrh vyhlášení přírodní památky měl vycházet z vyhlášené EVL, již několik EVL bylo vyhlášeno zcela chybně, námitky ohledně souladu vyhlášené EVL s návrhem a naopak, námitky oproti příslušné Směrnici a její příslušné příloze, které řeší ochranu jednotlivých habitatů, to vše jsou základní parametry pro posouzení, zda návrh vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch obстоjí. Žalobce navrhoval, aby byla zvolena tzv. základní ochrana dle § 45c odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. K tomu se správní orgán I. stupně opět nevyjádřil, jen uvedl, že základní ochrana je nedostatečná. Natura 2000 je zásadní dokument, k jehož účelu se volí další významnější ochrana dle zákona o ochraně přírody a krajiny, tedy otázka souladu s cíli soustavy Natura 2000 se žalobci jevila jako klíčová.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

9. Test proporcionality by měl prokázat, zda soukromý zájem na ochraně vlastnictví musí ustoupit veřejnému zájmu na ochranu životního prostředí. V tomto ohledu žalobce namítal, že zásah je zjevně neproporcionální, neboť na dané lokalitě není zastoupen žádný prioritní druh, ani prioritní přírodní stanoviště, tudíž ochrana těchto běžnějších neprioritních druhů a neprioritních přírodních stanovišť vyhlášením ZCHÚ je zcela přehnaná. Krajský úřad ani žalovaný si nemohou učinit obrázek o tom, jakým způsobem by došlo k znehodnocení příslušných pozemků, právě proto by měl příslušný správní orgán vyhotovit znalecký posudek tak, aby měl k dispozici spolehlivý podklad, že jeho zásah do soukromé sféry vlastníků pozemků nelze považovat za nepřiměřený.
10. Žalobce též namítal, že testem proporcionality je zcela opomíjen výkon vlastnických práv a podnikatelské záměry vlastníka pozemků. Test proporcionality je učiněn nedokonale a příslušná hlediska jsou zdůvodněna velmi obecně a povrchně, když pomíjí, že nemovitý majetek ztratí nejméně hodnotu 30 % ze své ceny. Není tedy v zásadě pravdou, že vlastníci pozemků k újmě neprijdou. Žalobce namítal, že stávající způsob rozšíření zemědělské činnosti na příslušných pozemcích nemá vliv na stav budoucí poté, co bude Přírodní památka Jezerský vrch vyhlášen. Poté nebude možné už vůbec cokoliiv těžít, stavět apod. Stávající územní plán omezuje těžarství a výstavbu právě kvůli vyhlášení EVL a chystanému vyhlášení přírodní památky.
11. Z kritérií vhodnosti a nezbytnosti, jak je hodnotí správní orgán I. stupně, je znát, že v nich nečiní rozdílu. Obě kritéria mu splývají, jedná se o schovávání se za právními předpisy, ovšem rozhodnutí o tom, jakou ochranu území zvolit, není úkolem nikoho jiného než orgánu ochrany životního prostředí, jehož postupy musí mít základ v provedení řádného botanického průzkumu. Studie „Botanický průzkum EVL Jezerský vrch, Salvia-ekologický institut, 2016“ (dále jen „Studie“) nepředstavuje věrohodný podklad pro nezbytnost či vhodnost vyhlášení přírodní památky. Test proporcionality v tomto ohledu selhává v neprospěch jeho vyhlášovatele. Z pohledu vlastníka pozemků dotčených vyhlášením přírodní památky je podstatné hledisko přiměřenosti zásahu do vlastnictví. Vyhlášením Přírodní památky Jezerský vrch dochází ke znehodnocení pozemků, k omezení dispozice s nimi, k omezení podnikatelských záměrů apod., na což krajský úřad odpovídá jen obligátní formulací, že tomu tak není, a žalovaný se s touto frází ztotožnil. Takto si nelze představit řádnou a logickou argumentaci. Žalobce namítal, že správní orgán I. stupně k řádnému provedení testu proporcionality i přes výtky Krajského soudu v Plzni nepřistoupil a žalovaný jeho chyby nijak v rámci odvolacího řízení nenapravil.
12. Z hlediska judikatury Evropského soudu pro lidská práva je patrný významný rozdíl mezi posuzováním omezení vlastnického práva ve vztahu k nároku na kompenzaci za odnětí majetku a na druhé straně k posuzování nároku na náhradu za „pouhou“ kontrolu jeho užívání dle třetího způsobu omezení vlastnického práva. Zatímco tedy odnětí majetku vyžaduje platbu kompenzace, u kontroly užívání majetku, resp. nuceného omezení, které vylučuje realizaci vlastnického práva v rozsahu, který podstatnou měrou znemožňuje výkon vlastnického práva v některé z jeho složek, záruka kompenzace v plné výši dána není a státům se přiznává velký prostor uvážení, který kontrolu přiměřenosti prakticky znemožňuje. Opatření, kterým dochází k zasahování, zejména takové, jehož posouzení spadá pod druhý odstavec čl. 1, musí respektovat spravedlivou rovnováhu mezi imperativy obecného zájmu a ochrany základních práv jednotlivce. Hledání takové rovnováhy se odráží ve struktuře celého čl. 1, a tedy také v druhém odstavci; musí existovat rozumný poměr mezi použitými prostředky a sledovaným cílem. Při kontrole respektování tohoto požadavku Evropský soud pro lidská práva přiznává státům velký prostor jak k posouzení volby

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

prováděcích podmínek, tak k posouzení, zda jsou jejich důsledky ospravedlněné - v obecném zájmu - snahou dosáhnout účelu příslušného zákona (rozsudek ve věci *Immobiliare Saffi* proti Itálii ze dne 28. 7. 1999, č. 22774/93). Je tedy zřejmé, že míra zásahů do výkonu vlastnických práv v souvislosti s vyhlášením přírodní památky záleží na správním uvážení daného správního orgánu, ovšem toto správní uvážení nesmí vybočit z určitých mezí daných zákonem a judikaturou. V daném případě byl žalobce přesvědčen o tom, že žalovaný vybočil z mezí správního uvážení, které je neadekvátní výše uvedeným principům a jeho rozhodnutí je tudíž na místě označit za nezákonné.

Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k posouzení relevantnosti Studie pro vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch (část V. žaloby)

13. Žalobce nesouhlasil s návrhem na vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch z hlediska předmětu ochrany a jeho popisu. Nesouhlasil s vyhlášením EVL Jezerský vrch. Vyhlášení přírodní památky správní orgány sice činí v souladu s veřejným zájmem, tento veřejný zájem však také musí náležitě obhájit při respektování zásady proporcionality, jak plyne z judikatury Evropského soudu pro lidská práva a z příslušných nálezů Ústavního soudu ČR. Žalobce tedy namítal, že se žalovaný dopustil nezákonnosti, pokud shledal, že Studie je jako odborný podklad spolehlivým podkladem pro vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch, když ke stejnému závěru dospěl i krajský úřad.
14. Žalobce připomněl, že správní orgán I. stupně k dané námítce uvedl, že účelem průzkumu bylo provést jednak botanický a fytoocenologický průzkum, jednak bylo výsledkem i odůvodnění redukce výměry vyhlášeného území EVL. Krajský úřad považoval Studii za erudovaný odborný podklad pro zhodnocení výchozí pozice ve zřizování Přírodní památky Jezerský vrch. Konstatovaná pochybení v lokalizaci výsledků průzkumu vnímal krajský úřad jako formální písařskou chybu autora, kdy jsou nesprávně uvedena čísla parcel. Přesná lokalizace je však dle správního orgánu patrná z předložených map, které jasně vyznačují výskyt významných druhů. Nadto, Studie není jediným podkladem pro vyhlášení přírodní památky, vycházelo se rovněž ze zvláštní znalosti území, z konzultací s Agenturou ochrany přírody a krajiny (dále jen „AOPK“), z oficiálně dostupných zdrojů na stránkách AOPK a Ministerstva životního prostředí a z legislativní povinnosti implementace prvků soustavy Natura 2000. Správní orgán I. stupně považoval Studii pouze za informativní dokument a valnou většinu námitek proti Studii považoval za nepřípustnou. Akceptovány byly pouze námítky proti stanovenému předmětu ochrany a vymezení přírodní památky, nikoliv proti podkladům, u nichž již není povinnost, aby samotný návrh či nařízení nedílně doprovázely. Vypořádání významu ochrany Naturových biotopů nepřísluší autorovi Studie ani krajskému úřadu, uvedl správní orgán I. stupně v prvoinstančním rozhodnutí. Výběr cenných typů biotopů je otázkou výběru Evropské komise, přičemž právě suché trávníky patří mezi ohrožené typy stanovišť, a to jak z hlediska celkového úbytku v rámci EU, tak i množstvím druhů, které jsou na ně navázané. To jsou základní premisy prvoinstančního rozhodnutí, na něž žalovaný toliko odkázal, dále je nerozvedl, pouze je označil za správné.
15. Žalobce považoval takové vypořádání námitek ohledně použití Studie jako podkladu pro rozhodnutí za nedostačující. Jakékoliv rozhodnutí dle příslušných ustanovení správního řádu (§ 68 odst. 3 správního řádu) musí mít náležitosti řádného odůvodnění a je nepřípustné, aby se krajský úřad a dále pak i žalovaný stavěli do role, že nejsou oprávněni posuzovat význam ochrany jednotlivých biotopů s tím, že primární bylo vyhlášení těchto biotopů v EVL Jezerský vrch. Příslušný návrh na vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch se opíral o příslušnou Studii, která učinila pouhé shrnutí, které biotopy se nacházejí v dané lokalitě.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Příslušná Studie má podobné parametry jako závazná stanoviska dotčených orgánů. Z této Studie se musí vycházet a taková Studie snese přísnější kritéria na odůvodnění toho, proč má být vyhlášena přírodní památka. Pokud je nepřezkoumatelná Studie, je nepřezkoumatelné i příslušné rozhodnutí, které se o ni opírá. Nadto, Krajský soud v Plzni v rozsudku ve věci sp. zn. 30 A 187/2017 zavázal správní orgány, aby se vypořádaly s námitkou aplikovatelnosti Studie pro vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch. V původním rozhodnutí krajský úřad pouze konstatoval, že Studie je dostačujícím podkladem pro vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch. V nynějším rozhodnutí pak správní orgán I. stupně považoval Studii za pouhý informativní dokument, který nemusel účastníkům řízení vůbec ukazovat. Žalobce neakceptoval, že by jakákoliv botanická studie neměla mít zcela zásadní význam pro volbu ochrany příslušného území. V obecné rovině jsou suché stepní trávníky důležitou součástí ochrany krajiny, to žalobce kvituje. Žalobce měl ale za to, že základní ochrana je v konkrétním případě dostačující, vymezení území jako přírodní památka by mělo odpovídat příslušnému botanickému průzkumu, který nebyl adekvátně proveden.

16. Botanický průzkum byl zadán a vyhotoven v roce 2016 a příslušná Studie je podkladem řízení. K podkladům řízení se má právo každý účastník vyjádřit. Nelze se spokojit s tím, že Studie má pouhý informativní charakter a že její nedostatky mají pouhou formální, nedůležitou povahu. Žalobce trval na námitce, že autor Studie se zabýval jiným územím a jeho závěry jsou nepoužitelné pro vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch pro příslušné pozemky. Žalobce považoval Studii za zcela zásadní dokument pro vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch s tím, že pokud Studie pro své nedostatky nepředstavuje spolehlivý podklad pro stanovení přírodní památky dle ZOPK, nemůže správní orgán I. stupně k předmětnému vyhlášení přistoupit. Jestliže tak přesto učinil, je rozhodnutí o nevyhovění námitkám nutno nahlížet jako nezákonné a rozhodnutí o odvolání rovněž. Na námitky proti podkladu rozhodnutí nelze odpovědět tak, že se o podklad pro rozhodnutí nejedná, má pouze nezávazný charakter a vytknuté nedostatky jsou irelevantní či nepřipustné. Z pohledu žalovaného se nejedná o řádné věnování se obsahu odvolání, ačkoliv k tomu žalovaný je povinen ze zákona.

Nezákonnosti rozhodnutí ve vztahu k posouzení podmínek pro vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch (část VI. žaloby)

17. Žalobce sice připustil, že správní orgán I. stupně zřejmě doručoval vlastníkům pozemků oznámení č.j. 2297/ZZ/12 formou vyhlášení na úřední desce, v němž zřejmě nabízel smluvní ochranu, dále se však žalovaný musel jako předběžnou otázkou zabývat tím, zda vůbec byly splněny požadavky příslušné Směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (dále jen „Směrnice“), která byla do českého právního řádu transponována ustanovením § 45c ZOPK. Konstatování, že vše bylo provedeno v souladu se ZOPK a s nařízeními vlády, není dostačující s ohledem na chráněné žalobcovy zájmy.
18. Pro vyhlášení EVL Jezerský vrch a pro prohlášení Přírodní památky Jezerský vrch nejsou vůbec splněny požadavky plynoucí z Přílohy č. 1 Směrnice, neboť biotop Festuco-Brometalia patří do neprioritního přírodního stanoviště, jelikož je bez význačného výskytu vstavačovitých. Přírodní stanoviště Festuco-Brometalia 6210 bez význačného výskytu vstavačovitých není ve Směrnici uvedeno jako prioritní typ přírodního stanoviště (Příloha I. Směrnice). Prioritními druhy se dle čl. 1 písm. h) Směrnice rozumí druhy uvedené v písm. g) bod i) čl. 1 Směrnice (druhy ohrožené, s výjimkou druhů, jejichž přírodní areál rozšíření je na tomto území okrajový a které nejsou ohrožené nebo zranitelné v západním

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

palearktickým regionu). Tyto druhy jsou uvedeny v Příloze II. Směrnice a žádný druh, který se vyskytuje na území EVL Jezerský vrch, není v seznamu druhů živočichů a/nebo rostlin v zájmu společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyznačení zvláštních území ochrany, kam patří i vyhlášení přírodní památky. V tomto ohledu tedy neobstojí argumentace žalovaného, že prakticky není kompetentní zasahovat do nařízení vlády a že zařazení lokality Jezerský vrch do kategorie přírodní památky je v souladu se systémem Natura 2000. Nařízení vlády je jen podzákonným předpisem, který provádí v daném případě § 45a a § 45c ZOPK, s ním tedy musí být v souladu. Zákon o ochraně přírody a krajiny pak implementuje cíle příslušné Směrnice, tedy je zcela legitimní namítat, že přírodní stanoviště Festuco-Brometalia 6210, kvůli kterému jsou vlastníci pozemků zkráceni na výkonu vlastnického práva ve vztahu ke svým pozemkům, není zařazeno do sféry ochrany zvláštního území v Příloze II. Směrnice a žádný druh, který se vyskytuje na území EVL Jezerský vrch není v seznamu druhů živočichů a/nebo rostlin v zájmu společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyznačení zvláštních území ochrany. V případě rozporu zákona členského státu EU s danou směrnicí, má přednost příslušná směrnice, od jejichž cílů se příslušný zákon členského státu EU není oprávněn odchýlit.

Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k posouzení zásahů do vlastnického práva žalobce (část VII. žaloby)

19. Žalovaný nezákonným způsobem posoudil zásah do žalobcova vlastnického práva v souvislosti s vyhlášením Přírodní památky Jezerský vrch. Nelze souhlasit s argumentací žalovaného, který se ztotožňuje s prvoinstančním rozhodnutím, které uvádí, že cílem ochrany je „*udržení a zlepšení podmínek pro zachování biotopů a druhů, které jsou předmětem ochrany*“, jedná se o obecné stanovení cíle, který je závazným pro orgán ochrany přírody, nikoliv vlastníka. Pokud vlastníkovi jeho naplňováním vznikne hmotná škoda, vzniká mu také nárok na kompenzaci. Dále krajský úřad uvádí, že vlastníkům pozemků bude i nadále zachován dosavadní způsob využití pozemků, vymezení ploch pro územní ochranu nepředstavuje žádné další omezení stávajícího stavu, neboť existuje EVL. Žalobce měl za to, že zásah v podobě vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch je zjevně neproporcionální, neboť na dané lokalitě není zastoupen žádný prioritní druh, ani prioritní přírodní stanoviště, tudíž ochrana těchto běžnějších neprioritních druhů a neprioritních přírodních stanovišť vyhlášením ZCHÚ je zcela přehnaná. Správní orgán si nemůže učinit obrázek o tom, jakým způsobem by došlo k znehodnocení příslušných pozemků, právě proto by měl vyhotovit znalecký posudek tak, aby měl k dispozici spolehlivý podklad, že jeho zásah do soukromé sféry žalobce nelze považovat za nepřiměřený. Rozhodnutí žalovaného pomíjí, že nemovitý majetek žalobce ztratí nejméně hodnotu 30 % ze své ceny. Není tedy v zásadě pravdou, že žalobce k újmě nepřijde. Stávající způsob rozšíření zemědělské činnosti na příslušných pozemcích nemá vliv na stav budoucí poté, co bude Přírodní památka Jezerský vrch vyhlášen. Poté nebude možné už vůbec cokoli těžit, stavět apod. Stávající územní plán omezuje těžarství a výstavbu právě kvůli vyhlášení EVL a chystanému vyhlášení přírodní památky. Žalobce má i jiné podnikatelské záměry, které se týkají výstavby a těžarství, přírodní památku si na svých pozemcích nepřeje i z tohoto důvodu. Skutečnost, že na předmětných pozemcích se nyní realizuje jen kosení a pastva, nevylučuje záměr žalobce soustředit své aktivity k výstavbě či těžbě kamene na svých pozemcích. Při vyhlášení přírodní památky by tato podnikatelská aktivita byla prakticky vyloučena.

[III] Vyjádření žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

20. Žalovaný se k žalobě vyjádřil v podání ze dne 17. 6. 2021, kde k jednotlivým žalobním okruhům učinil následující vyjádření. K námitce, že vyhlášení ZCHÚ je zásahem do vlastnických práv ve veřejném zájmu, který musí být řádně odůvodněn, což v napadeném rozhodnutí spatřovat nelze, žalovaný uvedl, že veřejný zájem je řádně odůvodněn a odkázal na vydaná správní rozhodnutí. Podle žalovaného je napadené rozhodnutí v souladu s Ústavou ČR i s evropskou judikaturou, k omezení vlastnického práva dochází na základě zákona.
21. Správní orgán odkazoval vždy na nařízení vlády č. 132/2005, žalobce uvádí ničím nepodložené tvrzení, že „již několik EVL bylo vyhlášeno zcela chybně“ a opakovaně požaduje tzv. základní ochranu. Avšak právě v nařízení vlády je předmětná EVL navržena jako přírodní památka a správní orgán je tímto nařízením do jisté míry vázán. Nicméně, důvody, proč je třeba předmětné území chránit, jsou z vydaného rozhodnutí zřejmé. Cílem ochrany je pak bezesporu zachování současného způsobu hospodaření, jež z dlouhodobého hlediska vedlo ke kvalitě bylinného patra.
22. Požadavek na znalecký posudek mohl žalobce vznést již v průběhu správního řízení, navíc si jej mohl opatřit sám. Jedná se opět o ničím nepodložené a velmi nekonkrétní tvrzení o jakémsi znehodnocení příslušných pozemků. Zachování současného způsobu hospodaření není dle názoru žalovaného žádným znehodnocením. Není zřejmé, co přesně žalobce považuje za nepřiměřený zásah do jeho vlastnického práva.
23. Test proporcionality byl proveden v souladu s judikaturou, naopak tvrzení žalobce lze považovat za nekonkrétní a povrchní. Správní orgán se nemůže vyjádřit k podnikatelským záměrům vlastníka, které dosud nesdělil. Vyhlášení přírodní památky nijak nezakazuje běžný způsob zemědělského hospodaření v souladu s ústavní zásadou, že vlastnictví zavazuje. Předmětné pozemky nejsou určeny k těžbě, tvrzení že nebude možno cokoliv těžít, stavět apod. po vyhlášení přírodní památky, není v souladu s materiální pravdou.
24. Z povahy věci, vyhlášením přírodní památky nemůže dojít k odnětí předmětných pozemků státní správou, ale o kontrolu užívání v souladu se zákonem. Žalobce neuvádí, v čem konkrétně spatřuje vyloučení, či znemožnění realizace vlastnického práva. Navíc, kompenzace možné újmy při omezení zemědělského hospodaření je řešena v § 58 ZOPK. Přiměřenost je relativní a žalobci bude zjevně, dle podané žaloby, jakékoliv omezení připadat nepřiměřené.
25. Žalobce neuvedl, v čem konkrétně měl správní orgán vybočit z mezí správního uvážení. Žalobce nesouhlasil s vyhlášením přírodní památky, test proporcionality byl však správním orgánem proveden, jak již bylo výše uvedeno.
26. Ohledně námítky, podle které se žalovaný dopustil nezákonnosti, pokud shledal Studii jako odborný spolehlivý podklad pro vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch, žalovaný konstatoval, že se jedná o nekonkrétní napadení v souladu se zákonem pořízeného důkazu.
27. Provedení důkazů měl žalovaný za zákonné s tím, že námítky proti těmto důkazům vypořádal již správní orgán I. stupně. Žalovaný toto vypořádání přezkoumal v rámci odvolání a s právním hodnocením se ztotožnil. Správní orgán I. stupně provedl zákonnou cestou dokazování, v rámci něhož hodnotil každý důkaz zvlášť i ve vzájemné souvislosti. Žalovaný měl za to, že správní orgán zjistil skutkový stav, aniž by o něm bylo pochyb, což je zřejmé z napadeného rozhodnutí. Žalobce využil svého práva vyjádřit se k podkladům řízení a nevyhovění jeho námitkám nemůže být bez dalšího označeno za nezákonné. Právě na základě předchozího rozsudku soudu bylo provedeno doplnění dokazování.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

28. Skutečnost, zda nějaké stanoviště je, či není prioritní, nic nevypovídá o povinnosti státu chránit předmětnou lokalitu v souladu s mezinárodním závazkem a dovození rozporu se Směrnicí není reálné. Žalovaný odmítl, že by byl nekompetentní, správní orgán I. stupně v rozhodnutí řádně odůvodnil, proč považuje předmětné území za cenné, nejen pro zařazení lokality do soustavy Natura 2000. Předmětný biotop je svými druhy unikátní, bez ohledu na skutečnost, jestli jsou předmětné druhy zvláště chráněny ať už národním, či evropským právním předpisem.
29. Premisa, že prostřednictvím ZCHÚ mají být v EVL chráněny jen prioritní druhy/stanoviště je chybná a nemá žádnou oporu v legislativě. Otázka (ne)vyhlášení ZCHÚ se řídí ekologickými nároky druhů nebo přírodních stanovišť. Prioritní druh/stanoviště je *terminus technicus* Směrnice a nelze konstatovat, že pro takové druhy a přírodní stanoviště je v ČR volena přednostně zvláštní územní ochrana. Obecně se výběr prioritního druhu/stanoviště pro zvláštní územní ochranu, tedy jejich vhodnost řídí primárně expertními úvahami (viz metodiku AOPK k výběru vhodné ochrany EVL). Z žaloby není zřejmé, z čeho žalobce dovozuje nezákonný zásah do vlastnického práva. Obecně je povinnost vyhlásit EVL nebo její část jako ZCHÚ stanovena nařízením vlády o národním seznamu EVL. To je pro orgán ochrany přírody závazným předpisem. Za situace, kdy nařízení vlády stanoví povinnost chránit část území EVL jako ZCHÚ, je na příslušném orgánu ochrany přírody, aby zdůvodnil, z jakého důvodu se rozhodl ZCHÚ vyhlásit právě na tomto území. Nařízení vlády stanoví pouze kategorii ZCHÚ, nemůže samozřejmě předjímat proces v § 40 ZOPK a stanovit závazně i hranice takového ZCHÚ. Věcně přílehlavě toto musí zdůvodnit orgán ochrany přírody, ale s významnou oporou z hlediska kategorie právě v nařízení vlády. Zde je situace o mnoho snazší – nařízení vlády předpokládá vyhlášení přírodní památky na celém území EVL a na krajském úřadu je již tak pouze zdůvodnění nikoliv územního rozsahu, ale vhodnosti právě této kategorie pro ochranu přírodního stanoviště 6210.
30. Žalobce bude považovat za „zjevně neproporcionální“ jakýkoliv zásah do vlastnických práv, přestože je v tomto případě nepatrný. Snahou vyhlášení přírodní památky je zachování dosavadního způsobu hospodaření. V žalobě uvedená fabulace, že předmětný nemovitý majetek ztratí nejméně 30 % hodnoty, je ničím nepodloženým tvrzením. K těžbě ani výstavbě nejsou předmětné pozemky určeny a k takovému způsobu využití je třeba celá řada správních aktů, nejen změna územního plánu. Vlastnictví zavazuje a vlastník může své vlastnické právo uplatňovat pouze v souladu s celým právním řádem, a to nápadu typu - těžba kamene - nemusí nutně být, nejen z důvodu ochrany přírody a krajiny.
31. Na základě výše uvedených skutečností žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[IV] Replika

32. Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval v replice ze dne 13. 10. 2021, když nesouhlasil s řádným odůvodněním vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch ze strany žalovaného. Dle názoru žalobce bylo nutné, aby došlo k odůvodnění ze strany správního orgánu I. stupně, které ovšem pouze konstatuje, že vyhlášení zvláště chráněného území není exekucí majetku, jedná se o úpravu podmínek využití území ve veřejném zájmu. Rozhodnutí žalovaného žádné další zevrubné odůvodnění neobsahuje, tedy vadu rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalovaný nikterak nenapravit. Z námitek žalobce je zřejmé, že dochází k ingerenci do jeho vlastnického práva, vlastnické právo může být omezeno zejména ve veřejném zájmu, může dojít k vyvlastnění apod., z toho důvodu je z ústavněprávních

principů zjevné, že každý zásah do vlastnického práva, kterým je i vyhlášení přírodní památky, musí být řádně zdůvodněno.

33. Žalovaný se pouze brání ochranou životního prostředí z pohledu Natura 2000. V obecné rovině je určité ochrana životního prostředí důležitá a prospěšná, pro vyhlášení přírodní památky však musí být naplněn předpoklad řádného zaštitění a odůvodnění z pohledu veřejného zájmu. V daném případě je zřejmé, že vyhlášení ZCHÚ je zásahem do soukromého vlastnictví, jde o ingerenci do vlastnických práv ve veřejném zájmu. Tento veřejný zájem musí být však řádně odůvodněn, což v napadeném rozhodnutí vidět a spatřovat nelze. Žalovaný má dále za to, že jeho rozhodnutí bylo vydáno při plném respektu k zákonu a judikatuře Ústavního soudu a ESLP. Žalobce s poukazem na nález Ústavního soudu ve věci sp. zn. IV. ÚS 2005/09 či rozsudek ESLP ve věci Mellacher a další proti Rakousku ze dne 19. 12. 1989 č. 10522/83, 11011/84, 11070/84, (bod 42) dovodil, že žalobce má právo na majetek, má právo, aby i stát ctil vlastnické právo. Užívání majetku v souladu s obecným zájmem je možné, ovšem musejí být přijaty takové právní předpisy a mohou být vydána taková rozhodnutí, která budou plně a řádně ctít vlastnictví žalobce. V rozhodnutí žalovaného nalezneme pouze polemiku o tom, že vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch je ve veřejném zájmu, protože lokalita patří pod EVL, a žalovanému z pohledu nadnárodních zájmů nezbyvá jiná možnost, než zvolit právě tento způsob ochrany životního prostředí. S tímto odůvodněním se nelze ztotožnit, protože nerespektuje základní zásady, které definuje zákon a příslušná judikatura.
34. Žalovaný má dále za to, že vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch je v souladu s účelem a smyslem nařízení vlády č. 132/2005 Sb. Žalovaný odkazuje na své rozhodnutí a deklaruje, že cílem zvolené ochrany je zachování současného způsobu hospodaření tak, aby bylo zachováno bylinné patro. S tímto náhledem nelze souhlasit, protože příslušná Studie se týká jiné části území. Byliny či rostliny v tomto dokumentu popsány se tedy nemusí vůbec nacházet na vyhlášeném území. Argumentace žalovaného, že jinou studii není třeba provádět, protože dle analogie jí je možné aplikovat, nemůže obstát. Navíc, žalovaný několikrát ve svých podáních a rozhodnutích deklaruje, že Jezerský vrch je důležitý jako celek, samotné rostliny tedy nejsou až tak podstatné. Cíl ochrany se tedy žalovanému nepodařilo řádně odůvodnit ani v napadeném rozhodnutí, ani ve vyjádření k žalobě. Jeho argumentace je nepřesvědčivá a frazeologická.
35. V další pasáži svého vyjádření žalovaný uvádí, že znalecký posudek mohl žalobce požadovat již v průběhu správního řízení, což ovšem žalobce, dle svého tvrzení, učinil, avšak bez odezvy. Toto řešení navrhoval s ohledem na zásadu proporcionality. Test proporcionality by měl prokázat, zda soukromý zájem na ochraně vlastnictví musí ustoupit veřejnému zájmu na ochranu životního prostředí. Proporcionalita by měla být sledována i z pohledu zásahu do vlastnického práva žalobce, jemuž se v důsledku vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch sníží hodnota pozemků. Pokud žalovaný namítá, že žalobce si mohl takový posudek vyhotovit sám, pak žalobce oponoval, že u správních řízení ex officio anebo i na návrh může znalecký posudek ve smyslu § 56 správního řádu provést pouze správní orgán. Posudek opatřený účastníkem nemá hodnotu znaleckého posudku a dle toho by musel být i hodnocen. Žalovaný nezdůvodnil, proč znalecký posudek neprovedl, za stěžejní považuje botanický průzkum, který však nikterak nezohledňuje zájem na ochraně soukromého vlastnictví. Navíc, botanický průzkum není proveden na příslušných pozemcích, a je tedy bezcenný.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

36. Zásah je zjevně neproporcionální, neboť na dané lokalitě není zastoupen žádný prioritní druh, ani prioritní přírodní stanoviště. Ochrana těchto běžnějších neprioritních druhů a neprioritních přírodních stanovišť vyhlášením ZCHÚ je tudíž přehnaná. Krajský úřad ani žalovaný si nemohou učinit obrázek o tom, jakým způsobem by došlo k znehodnocení příslušných pozemků, právě proto měl na žádost žalobce příslušný správní orgán vyhotovit znalecký posudek tak, aby měl k dispozici spolehlivý podklad, že jeho zásah do soukromé sféry vlastníků pozemků nelze považovat za nepřiměřený.
37. Žalobce zopakoval, že je údajně provedeným testem proporcionality zcela opomíjen výkon vlastnických práv a podnikatelské záměry vlastníka pozemků. Budoucí záměry s pozemky nejsou důležité, protože se mohou měnit. Žalobce se ohradil proti tvrzení žalovaného, že své záměry nespécifikoval, že mluví příliš abstraktně apod. Naopak, žalobce bez šálby a skrupulí objasnil, že lokalita je pro něho cenná, má zájem na lokalitě těžit a změnit i územní plán, což mu neumožňuje vyhlášení ZCHÚ, čímž je pořizovatel územního plánu a stavební úřad samozřejmě vázán.

[V] Posouzení věci soudem

38. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
39. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
40. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
41. Soud rozhodl o věci samé bez jednání, neboť žalobce s tím výslovně souhlasil a žalovaný nevyjádřil ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas s takovým postupem soudu (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
42. Žaloba není důvodná.
43. Nařízením č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 132/2005 Sb.“), vláda České republiky nařídila podle § 45a odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, národní seznam evropsky významných lokalit, když vymezení jednotlivých evropsky významných lokalit národního seznamu včetně orientačního vedení hranic a dalších bližších údajů o nich a návrhu kategorie územní ochrany je uvedeno v přílohách č. 1 až 863 tohoto nařízení (§ 1).
44. Podle čl. I nařízení vlády č. 371/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 132/2005 Sb. (dále jen „nařízení vlády č. 371/2009 Sb.“), se za přílohu č. 1 vkládají nové přílohy č. 1a až 1c.
45. Podle bodu 155 nařízení vlády č. 371/2009 Sb. platilo: „Příloha č. 257 zní: *Příloha č. 257 k nařízení vlády č. 132/2005 Sb. Evropsky významná lokalita Jezerský vrch. (...) Navrhovaná kategorie zvláště chráněného území: PP. Typy přírodních stanovišť: 6210 - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnatých podložích (Festuco-Brometalia).*“
46. Nařízením vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit (dále jen „nařízení vlády č. 318/2013 Sb.“), bylo zrušeno nařízení vlády č. 132/2005 Sb. a vláda jím podle § 45a odst. 2 a § 45c odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny nařídila, že dle § 1 odst. 1 se na národní seznam evropsky významných lokalit zařazují lokality uvedené v přílohách č. 1 až 1075 tohoto nařízení. Dle § 1 odst. 2 nařízení vymezení jednotlivých evropsky významných lokalit obsahuje

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

- a. název evropsky významné lokality (dále jen „lokalita“), její zeměpisnou polohu včetně mapy lokality znázorňující orientační vedení hranic lokality, její rozlohu,
 - b. údaje o tom, které typy evropských stanovišť a které evropsky významné druhy, vyžadující územní ochranu, se na lokalitě přirozeně vyskytují, a
 - c. údaje o tom, v jaké kategorii zvláště chráněných území se navrhuje lokalitu nebo její část vyhlásit v případě, že ochrana lokality nebo její části dosud není zajištěna vyhlášením zvláště chráněného území, není chráněna smluvně anebo pokud pro zachování příznivého stavu předmětu ochrany nebude dostatečná ochrana lokality nebo její části podle § 45c odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. V případě, že má být zvláště chráněným územím vyhlášena pouze část lokality, je za příslušnou kategorií uvedeno slovo „část“.
47. Podle přílohy č. 343 uvedeného nařízení se vymezuje *„Evropsky významná lokalita Jezerský vrch“*, s navrhovanou kategorií zvláště chráněného území *„přírodní památka“* a s typem evropského stanoviště *„6210 - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (Festuco-Brometalia)“*.
48. Nařízením vlády č. 73/2016 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 318/2013 Sb., byla pod bodem 76. změněna příloha č. 343 nařízení vlády č. 318/2013 Sb. s tím, že se vymezuje *„Evropsky významná lokalita Jezerský vrch“* s navrhovanou kategorií zvláště chráněného území *„přírodní památka – část“* a s typem evropského stanoviště *„6210 – Polopřirozené suché trávníky a facie křovin vápnitých podložích (Festuco-Brometalia)“*.
49. Evropsky významná lokalita Jezerský vrch byla na národní seznam evropsky významných lokalit zařazena skrze nařízení vlády, kdy zmocňovacím ustanovením pro vydání takového nařízení byl § 45a odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny.
50. Podle § 45a odst. 2 ZOPK platí: *„Lokality, které budou zařazeny do národního seznamu, stanoví vláda nařízením, kde stanoví hranice biogeografických oblastí na území České republiky a pro každou z nich uvede zejména: a) název lokality, její zeměpisnou polohu včetně mapy lokality a její rozlohu, b) které typy evropských stanovišť a které evropsky významné druhy, vyžadující územní ochranu, se na lokalitě přirozeně vyskytují a c) v jaké kategorii podle § 14 včetně ochranných pásem bude navrženo lokalitu po zařazení do evropského seznamu vyhlásit, pokud nebude chráněna smluvně podle § 39. Národní seznam odlišuje lokality s výskytem prioritních typů přírodních stanovišť a prioritních druhů.“*
51. Ohledně skutkového vývoje věci soud připomíná, že krajský úřad oznámením ze dne 12. 1. 2017, č.j. 244/ZZ/17-1, oznámil podle § 40 odst. 2 a § 41 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, že byl předložen nový návrh na vyhlášení zvláště chráněného území „Jezerský vrch“ v kategorii přírodní památka (dále jen „Návrh“). Návrh obsahoval mimo jiné poučení, že vlastníci nemovitostí dotčených navrhovanou ochranou mohou proti tomuto návrhu podat písemné námitky ve lhůtě 90 dnů od doručení tohoto oznámení a že vlastník nemovitostí je oprávněn uplatnit námitky jen proti takovému navrženému způsobu nebo rozsahu ochrany, jímž byl dotčen ve výkonu svých práv nebo povinností (§ 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny).
52. Dne 31. 3. 2017 byly krajskému úřadu doručeny žalobcovy námitky ze dne 30. 3. 2017 proti Návrhu (dále jen „Námitky“). Ty byly posléze krajským úřadem zamítnuty (rozhodnutí ze dne 6. 6. 2017, č.j. 244/ZZ/17-3). Rovněž tak žalobcovo odvolání bylo rozhodnutím Ministerstva životního prostředí ze dne 4. 9. 2017, č.j. MZP/2017/530/65,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

zamítnuto. Předmětná přírodní památka byla zřízena nařízením Karlovarského kraje č. 2/2017 na základě usnesení Rady Karlovarského kraje ze dne 18. 12. 2017, č. RK 1553/12/17.

53. Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 30. 9. 2019 č. j. 30 A 187/2017-103, zrušil rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 4. 9. 2017, č.j. MZP/2017/530/65, a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
54. Ministerstvo životního prostředí následně rozhodnutím ze dne 20. 3. 2020, č.j. MZP/2020/530/19, zrušilo rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 6. 6. 2017, č.j. 244/ZZ/17-3, a věc mu vrátilo k novému projednání. Krajský úřad pak ve věci znovu rozhodl prvoinstančním rozhodnutím.
55. Stran námitek vyjevených v **části IV. žaloby** soud uvážil následovně.
56. Předně, není v rozporu se zásadami správního řízení, včetně nároků na odůvodnění rozhodnutí, když odvolací správní orgán odkáže v rámci vypořádání odvolací námítky na to, jak se s touto námitkou vypořádal správní orgán I. stupně (pochopitelně za předpokladu, že se s takovým vypořádáním ztotožňuje).
57. Dále je třeba připomenout, že Nejvyšší správní soud vyjevil stran náležitostí žalobního bodu v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č.j. 2 Azs 92/2005-58 (rozhodnutí kasačního soudu jsou k dispozici na www.nssoud.cz), mj. toto: „*Ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tak žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (srov. k tomu obdobné závěry, vyslovené ve výše zmíněném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č.j. 4 Azs 149/2004-52, zveřejněném pod číslem 488/2005 Sb. NSS; z klasické starší judikatury viz např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 1. 1993, č.j. 6 A 85/92-5).*

Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Konkretizace faktů dostatečně substancovanými žalobními body je důležitá nejen z hlediska soudu, tj. pro stanovení programu sporu a vytýčení mezí, v nichž se soud může v souladu s dispoziční zásadou pohybovat, ale má význam i pro žalovaného. Stěžejní procesní zásadou je rovnost účastníků před soudem vyjadřovaná někdy jako rovnost zbraní. Každá procesní strana by měla mít přiměřenou možnost uplatnit své argumenty za podmínky, které ji citelně neznevýhodňují v porovnání s protistranou. Provedením této zásady je potom těž požadavek náležité substanciacie přednesů stran: jediné tím, že strana svůj přednes dostatečně konkretizuje, umožní druhé straně k tomuto přednesu učinit vyjádření. Pokud je tvrzení jedné procesní strany jen povšechné a nekonkrétní, neví druhá strana, k čemu se má vlastně vyjádřit; tím se přirozeně snižuje i její možnost náležité procesní obrany.

Žalobce je též povinen vylicít, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.“

58. Předmětná námitka splnila tyto parametry jen částečně.
59. Žalobce nejprve obecně vytýkal správnímu orgánu I. stupně, že „nerespektoval judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu z pohledu zásahu do vlastnického práva

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

žalobce“, aby následně namítal, že zásah do jeho vlastnického práva, kterým je vyhlášení přírodní památky, nebyl v rozhodnutí řádně odůvodněn. Žalobce především postrádal „test vyhlášení přírodní památky dle návodu Evropského soudu pro lidská práva“, tedy test respektující zásadu úcty k vlastnictví (první pravidlo testu) při respektu možnosti zbavení majetku a stanovení podmínek pro něj (druhé pravidlo) a práva smluvních stran Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod mj. upravit užívání majetku v souladu s obecným zájmem a přijmout právní předpisy, jež považují za nezbytné k dosažení tohoto účelu. Druhé a třetí pravidlo, která se týkají zvláštních případů zásahu do vlastnického práva, přitom musí být vykládána ve světle obecného principu zakotveného v prvním pravidlu. Žalobce v té souvislosti odkázal na „rozsudek ve věci Mellacher a další proti Rakousku ze dne 19. prosince 1989 č. 10522/83, 11011/84, 11070/84, bod 42.“ Správním orgánem I. stupně provedený test proporcionality byl dle žalobce nedostatečný.

60. Soud se s tímto tvrzením neztotožnil.
61. Dle čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod platí: „Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva. Předchozí ustanovení nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut.“.
62. Především, soudu není z ničeho zřejmé, že by v souzené věci nebylo ze strany správních orgánů respektováno žalobcovo právo pokojně užívat majetek. Dále, v žalobcově věci nedošlo ke „zbavení (žalobcova) majetku“. A konečně, k vyhlášení přírodní památky došlo v souladu s pravidly danými právním řádem ČR.
63. Ohledně nesouhlasu s provedeným testem proporcionality žalobce tvrdil, že „krajský úřad neodpověděl na námitku, zda je EVL i navrhovaná přírodní památka v souladu s účelem a smyslem Nařízení vlády č. 132/2005 Sb.“, když žalobce „navrhoval, aby byla zvolena tzv. základní ochrana dle § 45c odst. 2 ZOPK, k tomu se opět Krajský úřad nevyjádřil, jen uvedl, že základní ochrana je nedostatečná.“
64. Podle § 45a odst. 1 ZOPK platí: „Jako evropsky významné lokality budou do národního seznamu zařazeny ty lokality, které v biogeografické oblasti nebo oblastech, k nimž náleží, významně přispívají k udržení nebo obnově příznivého stavu alespoň jednoho typu evropských stanovišť nebo alespoň jednoho evropsky významného druhu z hlediska jejich ochrany [písm. a)], nebo k udržení biologické rozmanitosti biogeografické oblasti [písm. b)]. U druhů živočichů vyskytujících se v rozsáhlých areálech evropsky významné lokality odpovídají vybraným místům v přirozeném areálu rozšíření těchto druhů, jež se vyznačují fyzikálními a biologickými faktory nezbytnými pro jejich život a rozmnožování.“. Nemůže být pochyb o tom, že právě tu je vyjádřen účel a smysl předmětného nařízení vlády, resp. vzniku evropských významných lokalit.
65. Žalovaný správní orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že stran jednotlivých okruhů odvolacích námitek „odkazuje na jejich vypořádání v odůvodnění napadeného rozhodnutí, kdy dle ministerstva krajský úřad postupoval v souladu se zákony a podrobně se k nim vyjádřil.“ Takový postup je, za stanovených podmínek, jistě možný (viz výše). Žalovaný se ztotožnil „s názorem krajského úřadu, že území, respektive vybraná reprezentativní část Evropsky významné lokality Jezerský vrch, vykazuje přírodovědné a ekologické hodnoty takového charakteru, že zcela splňuje podmínky pro stanovení zmíněného

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

způsobu ochrany, aniž by došlo k výraznému omezení stávajícího hospodaření“, když „v testu proporcionality krajský úřad zkoumal, zda veřejný zájem na ochraně přírody (vyhlášení PP) nepřiměřeně neomezuje výkon soukromého práva vlastníků pozemků a dospěl k závěru, že se jedná o spravedlivou únosnost, při níž kritérium proporcionality obstálo, neboť vyhlášení PP Jezerský vrch nezatěžuje nadměrně nositele soukromého práva. Vlastní možné omezení soukromého práva ve prospěch veřejných práv fakticky nevzniká správními akty a správním uvážení správního orgánu, ale vlastní existencí přírodního fenoménu evropského významu, administrativní zapracování právní ochrany veřejného zájmu, převažujícího nad zájmem soukromoprávním, je pak následkem tohoto jevu. Oproti vyhlášení Evropsky významné lokality je pak vyhlášení maloplošně chráněného území (přírodní památky) pouze upřesněním vlastního omezení soukromých práv, nikoliv zpřísněním této ochrany.“.

66. Správní orgán I. stupně pak ve dvacetistránkovém rozhodnutí vypořádal žalobcovy námitky, v rámci čehož velmi podrobně vysvětlil, co vedlo k vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch. Tedy včetně toho, proč předmětná lokalita významně přispívá k udržení biologické rozmanitosti biogeografické oblasti (= účelu a smyslu předmětného nařízení vlády). Nebylo tak možno se ztotožnit s vágně formulovaným tvrzením, že správní orgán I. stupně neodpověděl na námitku, zda je evropsky významná lokalita i navrhovaná přírodní památka v souladu s účelem a smyslem nařízení vlády č. 132/2005 Sb.
67. Není rovněž pravdou, že by se správní orgán I. stupně nevyjádřil k námitce, aby byla zvolena tzv. základní ochrana dle § 45c odst. 2 ZOPK, neboť v prvoinstančním rozhodnutí byli jeho adresáti seznámeni s tímto názorem: „*Institut základní ochrany byl dle aktuálního nařízení vlády ukotven, ale nepředstavuje automaticky libovolně volitelnou alternativu ke stávajícím způsobům implementace soustavy Natura 2000. Zmíněné nařízení vlády obsahuje seznam evropsky významných lokalit včetně návrhů jejich ochrany a zde je třeba respektovat všechny navržené formy. Je-li nařízením jasně dána jen základní ochrana, pak může být území chráněno celé danou formou, pokud ale, tak, jak je to v případě EVL Jezerský vrch, forma ochrany konstatuje „PP část“, pak je třeba volit ochranu území tak, že část je vyhlášována jako přírodní památka a zbytek je ochráněn institutem základní ochrany. KÚKK tuto dikci dodržel a území, které by mělo být chráněno formou přírodní památky, redukoval na cca 1/3 původní výměry EVL, a to, dle našeho názoru, na nejcennější část s minimálním potencionálním konfliktem z hlediska obhospodařování území tak, jak je jeho využití dáno katastrem nemovitostí.*“. Jak patrně, žalobce se mýlí, když tvrdí, že se „*krajský úřad nevyjádřil, jen uvedl, že základní ochrana je nedostatečná.*“ Správní orgán I. stupně tedy nejen, že se ke vznesené námitce vyjádřil, ale rozhodně ji nevypořádal strohým konstatováním, že základní ochrana je nedostatečná.
68. V rovině ryze subjektivního tvrzení pak zůstala námitka o „*zjevné neproporcionalitě zásahu v podobě vyhlášení PP Jezerský vrch*“, neboť „*v dané lokalitě není zastoupen žádný prioritní druh, ani prioritní přírodní stanoviště.*“ Žalobce v té souvislosti zpochybnil schopnost správních orgánů učinit si obrázek o tom, jakým způsobem by došlo k znehodnocení příslušných pozemků, přičemž právě proto si měl „*příslušný správní orgán vyhotovit znalecký posudek, aby měl k dispozici spolehlivý podklad, že jeho zásah do soukromé sféry vlastníků pozemků nelze považovat za nepřiměřený.*“
69. Soud se především ztotožnil se správními orgány v tom, že žalobcova premisa o tom, že skrze zvlášť chráněná území (v souzené věci přírodní památky) by měly být v evropsky významné lokalitě chráněny jen prioritní druhy/stanoviště, není ničím opodstatněná. Ostatně, sám žalobce neuvádí nic, z čeho takový svůj názor dovozuje. Soud tu dále odkazuje na vypořádání námitek vyjevených v části VI. žaloby.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

70. Dále, správní orgán I. stupně vyjevil v prvoinstančním rozhodnutí podrobný test proporcionality (v podrobnostech viz str. 18 – 20), na základě kterého dospěl k závěru, že se jedná o „*spravedlivou únosnost, při níž kritérium proporcionality obstálo, neboť vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch nezatěžuje nadměrně nositele soukromého práva*“ a „*dosavadní způsob využívání pozemků není nijak omezen.*“ Chtěl-li žalobce zpochybnit tento závěr, resp. jeho komplexní odůvodnění, bylo na něm, aby tak učinil relevantním způsobem. Tedy, nikoliv správní orgány (kterým žalobce vytýkal nepořízení znaleckého posudku), ale žalobce měl předložit argumentaci a podklady, které by obsáhlým závěrům správního orgánu náležitě oponovaly. Žalobcovu indolenci v tomto směru nelze vytýkat správními orgány.
71. Konečně, není ani zřejmé, o co žalobce opírá tvrzení o tom, že jeho nemovitý majetek „*ztratí nejméně hodnotu 30 % ze své ceny.*“ V námitkách učiněných k návrhu vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch vypořádaných v prvoinstančním rozhodnutí žalobce argumentoval takovou výší snížení ceny u zemědělských pozemků podle vyhlášky č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), ve znění pozdějších předpisů. Avšak ta, v Příloze č. 5, připouští snížení základní ceny zemědělského pozemku [soud připomíná, že většina žalobcových pozemků dotčených vyhlášením předmětné přírodní památky je evidována jako trvalý travní porost, tedy zemědělská půda ve smyslu § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů], jehož zemědělské využití je prokazatelně sníženo lokalizací ve zvláště chráněných územích se zvýšenou ochranou životního prostředí, až o, nikoliv nejméně o, 30 %. Ergo, žalobce nejenže pomíjí, že by muselo jít o prokázané snížení zemědělského využití jeho pozemku, ale zjevně překrucuje míru snížení ceny, které může být maximálně, nikoliv minimálně třicetiprocentní (zdůraznění podržením provedl soud).
72. Nedůvodná byla i námitka, že v budoucnu nebude možné na předmětných pozemcích stavět, příp. těžít. Budoucí, zatím zcela hypotetická žalobcova přemítání o osudu předmětných pozemků nemohou limitovat reálný stávající zájem na ochraně přírody a krajiny, tak jak byl podrobně popsán správními orgány.
73. Neduhem obecnosti trpí i další tvrzení v této žalobní námitce. Tvrdil-li totiž žalobce, že „*příslušná Studie (Botanický průzkum EVL Jezerský vrch, Salvia - ekologický institut, 2016)* [...] *nepředstavuje věrohodný podklad pro nezbytnost či vhodnost vyhlášení PP*“, pak nelze než uzavřít, že bylo na žalobci, aby konkrétní argumentací oponoval závěrům uvedeným v oné Studii (více než třicetistránkové + fotografické přílohy), resp. vyjevil vlastní, věrohodná tvrzení.
74. Dále, to, že žalobce nesouhlasil se závěry testu proporcionality, neznamená, že ho správní orgán neprovedl. Onen test proveden byl (viz str. 18 – 20 prvoinstančního rozhodnutí). Soud se rovněž neztotožnil s námitkou, že správní orgán I. stupně nečinil rozdíl mezi kritérii vhodnosti a nezbytnosti. Bylo jasně konstatováno, v čem je spatřována vhodnost (= zda konkrétní opatření může dosáhnout zamýšleného cíle, kterým je ochrana veřejného zájmu, tedy ochrana přírody a krajiny) i nezbytnost (= zda byl při výběru vhodných prostředků použit prostředek, který je k omezenému základnímu právu nejšetrnější). Stran vhodnosti správní orgán I. stupně mj. konstatoval: „*Vhodnost volby ochrany území vyhlášením přírodní památky je dána nejen zákonnými a podzákonnými předpisy, které krajskému úřadu ukládají povinnost vyhlásit předmětné území jako přírodní památku, ale také podklady ve formě Biologického průzkumu a samotná znalost lokality. Již při vymezení evropsky významných lokalit bylo dotčené území shledáno cenným z hlediska ochrany přírody, a proto bylo zařazeno*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

do soustavy Natura 2000. Ochrana biodiverzity je veřejným zájmem a vyhlášení přírodní památky tento veřejný zájem naplňuje.“. Ohledně nezbytnosti pak krajský úřad uvedl mj. toto: „Nezbytnost ochrany území v přísnějším režimu vyplývá ze zjištěného a odbornými podklady (mapování biotopů ČR, z něž vyplývá vymezení evropsky významných lokalit, botanický průzkum) podloženého vymezení významných biotopů a výskytu chráněných druhů rostlin a druhů červeného seznamu jak národního, tak celoevropského významu. Ochrana dotčeného území v režimu tzv. základní ochrany dle § 45c ZOPK je z tohoto důvodu nedostatečná.“. Správní orgán se rozhodně neschovával za právní předpisy, jen výstižně uvedl, že obě kritéria, resp. jejich posouzení, podléhají i právní úpravě dané problematiky, ke kterémuž závěru uvádí i další okolnosti mající vliv na posouzení vhodnosti a nezbytnosti.

75. Žalobce rovněž nekonkretizoval, v čem správní orgán vybočil z mezí správního uvážení ohledně míry zásahů do výkonu žalobcových vlastnických práv v souvislosti s vyhlášením přírodní památky. Jeho argumentace ustala jen na opakujiícím se obecném nesouhlasu se závěry správních orgánů, aniž by byla vyjevena potřebná míra konkrét.
76. Stran námitek vyjevených v **části V. žaloby** soud uvážil následovně.
77. Podstatou této námitky bylo zpochybnění závěru správních orgánů o tom, že „*Botanický průzkum EVL Jezerský vrch, Salvia - ekologický institut, 2016, je jako odborný podklad spolehlivým podkladem pro vyhlášení PP Jezerský vrch*“.
78. Žalobce v rámci svých tvrzení předně namítal, že je nepřípustné, aby se správní orgány „stavěly do role, že nejsou oprávněny posuzovat význam ochrany jednotlivých biotopů s tím, že primární bylo vyhlášení těchto biotopů v EVL Jezerský vrch.“
79. Soud se s takto formulovanou námitkou neztotožnil.
80. Správní orgán I. stupně vyjevil na str. 7 prvoinstančního rozhodnutí mj. toto: „*Zmiňovaná studie je zaměřena na botanický a fytocenologický průzkum s ohledem na významné druhy a Naturové biotopy a důrazem na jasné definování předmětu a důvodu ochrany navržené PP. Účelem průzkumu bylo i odůvodnění redukce výměry vyhlášeného území proti vymezení EVL. Vypořádání významu ochrany Naturových biotopů nepřísluší ani autorovi studie, ale ani krajskému úřadu. Cílem studie tedy nebylo posuzování proč si suché trávníky třídy Festuco-Brometea zaslouží větší ochranu než jiné typy biotopů. Výběr cenných typů biotopů vybírala Evropská komise a právě suché trávníky patří mezi ohrožené typy stanovišť - jak z hlediska celkového úbytku v rámci Evropské unie, tak také množstvím druhů, které jsou na ně vázané (nejenom rostlin, ale i živočichů).*“.
81. Soud si otázku hodnocení významu ochrany jednotlivých biotopů vykládá shodně se správními orgány. Určení toho, co je/není cenný biotop nepříslušelo v tomto případě autorovi Studie, příp. správním orgánům. Onen výběr (cenných typů biotopů) učinila Evropská komise s tím, že mj. suché trávníky patří mezi ohrožené typy stanovišť. Otázkou pro Studii tak nebylo to, proč si suché trávníky třídy Festuco-Brometea zaslouží větší ochranu než jiné typy biotopů, ale určení, zda se takové trávníky v předmětné oblasti nacházejí.
82. Dále, naprosto vágní je námitka (či spíše jen její náznak), podle které „*pokud je nepřezkoumatelná Studie, je nepřezkoumatelné i příslušné rozhodnutí, které se opírá o Studii.*“ Soud musí bážirovat na tom, že chtěl-li žalobce úspěšně rozporovat přezkoumatelnost více než třicetistránkového dokumentu, musela být z jeho strany předložena konkrétní argumentace označující to, co ve Studii postrádá, resp. jaká otázka zůstala Studií nezodpovězena, ať zcela, nebo jen zčásti. Neučinil-li tak, nemohla být námitka důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

83. Krajský úřad tentokrát vyslyšel apel soudu vyslovený v rozsudku ze dne 30. 9. 2019, č.j. 30 A 187/2017-103, a zaobíral se otázkou aplikovatelnosti Studie pro vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch. Určitou syntézu náhledu správního orgánu I. stupně lze nalézt na str. 6 a 7 prvoinstančního rozhodnutí, kde bylo vyjeveno mj. toto: „*Krajský úřad z důvodu detailního poznání vegetačních poměrů území navrženého k ochraně a plánování opatření k zachování a podpoře předmětů ochrany zadal vypracování Botanického průzkumu dotčené EVL. Botanický průzkum byl zpracován spolkem Salvia - ekologický institut, z.s. v roce 2016. Na 38 stranách textu, 4 mapových a 14 fotografických přílohách je území podrobně popsáno, a materiál tak lze spolehlivě použít jako podklad pro vymezení zvláště chráněného území, jako zdroj odborných dat a informací o EVL a v neposlední řadě jako základní dokument pro zpracování plánu péče o ZCHÚ. Průzkum v předmětném území vymezuje jak jednotlivé druhy vyšších rostlin, tak jejich biotopy a logicky se zaměřuje na ochránářsky významné biotopy, které jsou předmětem ochrany jak EVL, tak samotné přírodní památky. Průzkum zároveň hodnotí jednotlivé přírodní kategorie s ohledem na námitky vlastníků pozemků. Posuzované území je jednoznačně vymezeno a to jak slovně, tak graficky v příloze č. 1. Agentura hodnotí předložený Botanický průzkum jako plně vypovídající dokument nalezených druhů a jejich biotopů a kvalitní podklad pro další práci s územím EVL, resp. PP. S ohledem na uvedené (...) bereme botanický průzkum z roku 2016 jako nikoliv jediný, ale dostatečně erudovaný odborný podklad pro zhodnocení výchozí pozice ve zřizování přírodní památky Jezerský vrch.*“.
84. Ergo, citovaný text je dostatečnou oporou pro závěr, že se žalobce mylí, když tvrdí, že správní orgány (tentokrát) považovaly Studii za „*pouhý informativní dokument*“. Krajský úřad přehledně vyjevil, co vzal jako podkladovou materii k svému rozhodování (krom Studie to byly vlastní znalost území, konzultace s Agenturou ochrany přírody a krajiny, oficiálně dostupné zdroje AOPK a Ministerstva životního prostředí, legislativní povinnost implementace prvků soustavy Natura 2000), přičemž nesporný význam Studie je z textu rozhodnutí dostatečně zřejmý. Správní orgány nezpochybnily, že by Studie nebyla podkladem řízení. Konstatovaly pouze, že není jediným takovým podkladem (viz výše), čemuž se nedá nic vytknout.
85. A důvodná nebyla ani výtku mířící na nepřezkoumatelnost Studie spočívající v nejasnosti rozsahu jí posuzovaného území.
86. Přírodní památka Jezerský vrch se rozkládá v Karlovarském kraji, v k.ú. P. na parcelách č. Xa, Xb, Xc, Xd, Xe, Xf a Xg. Ochanné pásmo přírodní památky nebylo zřízeno, tuto funkci nahrazuje ostatní území Evropsky významné lokality Jezerský vrch, které zasahuje mimo hranice Přírodní památky Jezerský vrch.
87. Součástí Přírodní památky Jezerský vrch se staly žalobcovy pozemky p.č. Xb (druh pozemku: trvalý travní porost), p.č. Xd (druh pozemku: trvalý travní porost) a p.č. Xg (druh pozemku: ostatní plocha, způsob využití: neplodná půda), všechny v k.ú. P..
88. V úvodu Studie je stran žalobcových pozemků uvedeno toto (část „1. Úvod“): „*Předmětem průzkumu jsou proto zejména tyto pozemky: Xb, Xi, Xj a Xk ve vlastnictví J. Ch. (...)*“.
89. Byť ve specifikaci prozkoumávaných žalobcových pozemků vymezených v části „1. Úvod“ Studie nejsou uvedeny ty jeho pozemky, které se nakonec staly součástí Přírodní památky Jezerský vrch, nelze přitakat žalobcovu závěru o tom, že se „*autor Studie zabýval jiným územím a jeho závěry jsou nepoužitelné pro vyhlášení PP Jezerský vrch pro příslušné pozemky.*“
90. Předně, nelze odhlédnout od toho, že autor Studie uvedl, že „*předmětem průzkumu*“ byly „*zejména tyto pozemky*“, tedy slovně vymezený okruh pozemků byl příkladný (zvýraznění

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

podtržením provedl soud). A dále, z mapových podkladů („*Mapa chráněného území s rozmístěním fytoцентрических snímků*“, „*Orientační zobrazení vlastnických vztahů*“ a „*Výskyt ohrožených druhů*“) a fotografické dokumentace, které jsou nedílnou součástí Studie, je bezpochyby zřejmé, že průzkum probíhal a ohrožené druhy byly identifikovány i na dalších žalobcových pozemcích (Xb, Xd, Xl a Xg). Soud, který v podrobnostech odkazuje na Studii a zejména její mapovou a fotografickou část, tak souhlasí se závěry krajského úřadu (str. 8 prvoinstančního rozhodnutí), podle kterých „*pozemky Xb, Xg, Xd a Xl v k.ú. P. sice nejsou taxativně vyjmenovány v úvodu studie, jak ale vyplývá ze sebraných dat, zákresů v mapě a lokalizací fytoecologických snímků a druhů červeného seznamu, byly také předmětem sledování.*“

91. Stran námitek vyjevených v části VI. žaloby soud uvážil následovně.
92. Leitmotivem této části žaloby bylo tvrzení, že „*pro vyhlášení EVL Jezerský vrch a pro prohlášení PP Jezerský vrch nejsou vůbec splněny požadavky*“ plynoucí ze Směrnice.
93. Tato výhrada zazněla již v Námitkách. Správní orgán I. stupně k tomu konstatoval, že „*předmět ochrany PP z návrhu zní: Předmětem ochrany podle zřizovacího předpisu pro EVL CZ0410018 Jezerský vrch jsou polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (6210 - Festuco-Brometalia), bez význačného výskytu ustavačovitých a bez jalovce obecného (T.3.3.D, T3.4D) a společenstva s bohatým výskytem vzácných druhů rostlin (např.: Adonis aestivalis – hlaváček letní - C3, Androsace elongata - pochybek prodloužený - C3, Anthemis tinctoria - rmen barvířský - C4a, Carduus nutans - bodlák nicí - C4a, Cirsium acaule - pcháč bezlodyžný - C4a, Cirsium eriophorum - pcháč kulatohlavý - C3, Filago arvensis - bělolist rolní (bělolístka rolní) - C3, Melampyrum arvense - černýš rolní - C3, Nonea pulla - pipla osmahlá - C4a, Primula veris - prvosenka jarní - C4a, Prunella grandiflora - černohlávek velkokvětý - C3, Thymus praecox - mateřídouška časná - C4a, Veronica dillenii - rozrazil Dilleniův - C4a, Veronica prostrata - rozrazil rozprostřený - C4a, Orchis mascula - ustavač mužský, resp. jeho velmi vzácný kříženec se silně ohroženým Orchis pallens (ustavač bledý) = O. loreziana – C1, Carex disticha - ostřice dvouřadá – C4a). Předmětem ochrany tedy nejsou konkrétní druhy, ale společenstvo vzácných druhů rostlin - nemusí v něm být proto žádný druh vyjmenovaný ve Směrnici zastoupen. Jednotlivě se vyskytující druhy, ošetřené některou z forem ochrany jsou chráněné, ať rostou ve zvláště chráněném území, či nikoliv. V návrhu uvedená forma ochrany tedy specifikuje lokalitu s výskytem většího množství vzácných druhů, což může mít paradoxně větší význam, než výskyt chráněného druhu jako takového.*“
94. Žalobce pak v odvolání zopakoval, že „*pokud mají být jednotlivé rostliny a je lhotečné, zda se jedná o společenství nebo jednotlivé druhy rostlin, zařazené pod ochranu zvláštního území, pak by měly být obsaženy v Příloze II. Směrnice, k jejímuž účelu se vyhlášení PP Jezerský vrch děje a uskutečňuje*“, avšak žalovaný se ztotožnil s názorem krajského úřadu.
95. Soud předně uvádí, že stejná žalobní námitka již byla vypořádána v rozsudku ze dne 30. 9. 2019, č.j. 30 A 187/2017-103. Soud proto v souladu se svým předchozím rozhodnutím uvádí následující.
96. Vymezení samotné evropsky významné lokality je věcí vlády a správním orgánům v řízení o námitkách vlastníků nepřísluší hodnotit správnost jejího vyhlášení. Ovšem plně v kompetenci správních orgánů je posouzení, zda jsou splněny veškeré předpoklady pro následné stanovení přírodní památky. Stran toho lze odkázat na § 45c odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny, dle kterého „*k zajištění udržení příznivého stavu evropských stanovišť nebo stanovišť evropsky významných druhů, které jsou předmětem ochrany evropsky*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

významných lokalit, lze území evropsky významných lokalit nebo jejich části vyhlásit za zvláště chráněná území nebo zde zřídit smluvně chráněná území podle § 39. Vyžaduje-li udržení příznivého stavu předmětu ochrany evropsky významné lokality přísnější ochranu než podle odstavce 2, stanoví vláda nařízením u této evropsky významné lokality nebo její části kategorie zvláště chráněných území, ve kterých je příslušné orgány ochrany přírody vyhlásí, nebude-li tato ochrana zajištěna smluvně. Takto vláda postupuje v případě, že tato evropsky významná lokalita není dosud vyhlášena za zvláště chráněné území a její ochrana není zajištěna ani smluvně podle § 39.“ Jednou z kategorií zvláště chráněných území pak je přírodní památka [§ 14 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně přírody a krajiny].

97. Podle čl. 3 bodu 1. Směrnice platí: „Pod názvem NATURA 2000 bude vytvořena spojitá evropská ekologická síť zvláštních oblastí ochrany. Tato síť složená z lokalit s přírodními stanovišti uvedenými v příloze I a stanovišti druhů uvedenými v příloze II umožní zachovat příslušné typy přírodních stanovišť a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska jejich ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Síť NATURA 2000 zahrne i zvláště chráněná území označená členskými státy podle směrnice 79/409/EHS.“
98. „Zvláštní oblastí ochrany“ se dle Směrnice rozumí „lokalita významná pro Společenství a vyhlášená členskými státy prostřednictvím právního, správního a/nebo smluvního aktu, u které jsou pro přírodní stanoviště a/nebo populace druhů, pro něž je lokalita určena, uplatněna ochranná opatření nezbytná k jejich zachování nebo obnově ve stavu z hlediska jejich ochrany příznivém“ [čl. 1 písm. l) Směrnice].
99. „Lokalitou významnou pro Společenství“ se pak dle Směrnice rozumí „lokalita, která v biogeografické oblasti nebo oblastech, k nimž náleží, významně přispívá k udržení nebo obnově stavu přírodního stanoviště uvedeného v příloze I nebo druhu uvedeného v příloze II z hlediska jejich ochrany a může též významně přispívat k soudržnosti sítě NATURA 2000 uvedené v článku 3 a/nebo významně přispívá k udržení biologické rozmanitosti příslušné biogeografické oblasti nebo oblastí“ [čl. 1 písm. k) Směrnice].
100. Příloha I Směrnice vymezuje typy přírodních stanovišť v zájmu Společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyhlášení zvláštních oblastí ochrany.
101. Příloha II vymezuje druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyhlášení zvláštních oblastí ochrany.
102. Obě přílohy obsahují jak prioritní, tak neprioritní položky (prioritní položky jsou označeny „*“). Za lokalitu významnou pro Společenství, potažmo za zvláštní oblast ochrany tudíž mohou být určena jak místa výskytu prioritních přírodních stanovišť nebo prioritních druhů živočichů a rostlin, tak i místa výskytu neprioritních přírodních stanovišť nebo neprioritních druhů živočichů a rostlin.
103. Nařízením vlády č. 73/2016 Sb. byla pod bodem 76. změněna příloha č. 343 nařízení vlády č. 318/2013 Sb. s tím, že se vymezuje „Evropsky významná lokalita Jezerský vrch“ s navrhovanou kategorií zvláště chráněného území: přírodní památka – část a s typem evropského stanoviště: 6210 – Polopřirozené suché trávníky a facie křovin vápnitých podloží (Festuco-Brometalia). Přírodní stanoviště „6210 Facie polopřirozených suchých travinných porostů a křovin na vápenitých podložích (Festuco-Brometalia) (* důležitá stanoviště vstavačovitých)“ je přitom uvedeno v příloze I Směrnice, a jako takové tak může požívat ochrany vyžadující vyhlášení zvláštní oblasti ochrany.
104. Ani v tomto směru nebyl důvod vytýkat správním orgánům vadný postup.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

105. Stran námitek vyjevených v **části VII. žaloby** soud uvážil následovně.
106. Leitmotivem námítky jsou tvrzení o nepřiměřenosti zásahu vyhlášení Přírodní památky Jezerský vrch do vlastnických práv žalobce, když se část námitek zde uvedených obsahově překrývá s námitkami vyjevenými v bodu IV. žaloby.
107. Žalobce nejprve polemizuje s textem prvoinstančního rozhodnutí („*Cílem ochrany území je Udržení a zlepšení podmínek pro zachování biotopů a druhů, které jsou předmětem ochrany. Jedná se o obecné stanovení cíle, který je ale závazným pro orgán ochrany přírody, nikoliv pro vlastníka. Pokud vlastníkově jeho naplňováním vznikne hmotná škoda, vzniká mu také zákonný nárok na její kompenzaci.*“ [str. 15 prvoinstančního rozhodnutí]) a konstatuje, že s touto argumentací nelze souhlasit. V dalším textu námítky pak žalobce vyjevil, že „*zásah v podobě vyhlášení PP Jezerský vrch je zjevně neproporciální, neboť na dané lokalitě není zastoupen žádný prioritní druh, nebo prioritní přírodní stanoviště, tudíž ochrana těchto běžnějších neprioritních druhů a neprioritních přírodních stanovišť vyhlášením ZCHÚ je zcela přehnaná.*“. Žalobce v té souvislosti zpochybnil schopnost správního orgánu učinit si obrázek o tom, jakým způsobem by došlo ke znehodnocení příslušných pozemků, k čemuž by si měl opatřit znalecký posudek coby spolehlivý podklad, že zásah do žalobcovy soukromé sféry nelze považovat za nepřiměřený. Žalovaný dle žalobce pomíjí, že žalobcův nemovitý majetek ztratí nejméně hodnotu 30 % ze své ceny.
108. Námitka není důvodná.
109. I tu je vhodné nejprve připomenout nároky na parametry žalobního bodu (viz výše rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č.j. 2 Azs 92/2005-58) s tím, že uvedená námitka tyto parametry nesplňuje.
110. Předně, soudu není zřejmé, v čem by nebylo možno souhlasit se správními orgány v tom, že cílem ochrany území je udržení a zlepšení podmínek pro zachování biotopů a druhů, které jsou předmětem ochrany, neboť to je shrnutí základních tezí, na nichž je vystaven zákon o ochraně přírody a krajiny. Ochrana přírody a krajiny je veřejným zájmem a každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona.
111. Stejně tak žalobce ponechal jen v obecné rovině zpochybnění závěru správních orgánů o tom, že vznikne-li vlastníkově pozemku naplňováním cíle ochrany území hmotná škoda, vzniká mu také zákonný nárok na její kompenzaci. Tu lze proto rovněž v obecné rovině odkázat např. na § 58 ZOPK.
112. Stran dalšího ryze subjektivního žalobního tvrzení o „*zjevné neproporcionalitě zásahu v podobě vyhlášení PP Jezerský vrch*“, a to proto, že v dané lokalitě není zastoupen žádný prioritní druh, nebo prioritní přírodní stanoviště, soud odkazuje na vypořádání shodné námítky vyjevené v části IV. žaloby. Stejně tak soud odkazuje na vypořádání shodných námitek vyjevených v části IV. žaloby i v případě v části VII. žaloby vysloveného požadavku na vypracování znaleckého posudku ze strany správních orgánů, námítky ztráty hodnoty nemovitěho žalobcova majetku nejméně o 30 % a tvrzení o tom, že v budoucnu nebude možné na předmětných pozemcích stavět, příp. těžit.
113. Vzhledem k tomu, že soud neshledal žádná z žalobních tvrzení důvodná, žalobu podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.

[VI] Náklady řízení

114. Žalovaný správní orgán, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobci, který

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

ve věci úspěch neměl. Žalovanému správnímu orgánu žádné specifické náklady soudního řízení nevznikly, a proto bylo rozhodnuto tak, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 25. 5. 2023

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.